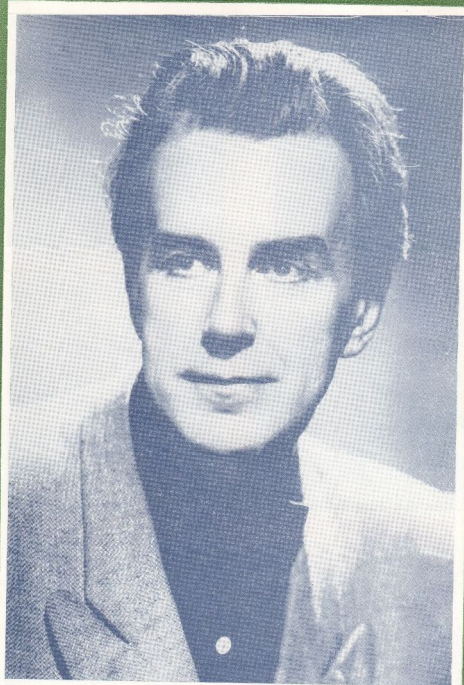

RĪGAS KINO MAĻAS

RĪGAS KINO MAĻAS
РИЖСКИЙ ДОМ КИНО

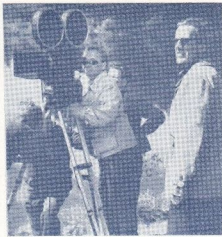
РИЖСКИЙ ДОМ КИНО
RĪGAS KINO MAĻAS

Latvijas PSR Tautas skatuves mākslinieks

LEONĪDS LEIMANIS

РИЖСКИЙ ДОМ КИНО

«Leonīds Leimanis bija viens no tiem mūsu kinostudijas režisoriem, kurš ļoti mīlēja aktierus. Mīlestība pret aktieri viņam nāca līdzī kopā teātra laikiem — Leonīds zināja, kas ir aktieris, pazina procesu, kāds notiek aktiera dvēselē.

Leimanis aktieri augstu vērtēja precizitāti, spēju koncentrēties, būt ik brīdī gatavam, māku izrauties ārā no burzmas, kas kinomākslā ir sevišķi svarīgi. Viņš prata arī radīt tādas apstākļus, lai aktieris uzņemšanās laukumā varētu noiet mullā un domātu tikai par lomu.

Es domāju, ka no Leonīda Leimaņa daudzām jaunajiem režisoriem bijis ko mācīties. Vispirms viņa cilvēcisko attieksmi pret aktieri un profesionālismu. Leimanis bija viens no tiem režisoriem, kurš visbiežāk bija sastopams teātri. Viņš bija redzējis visas izrādes, pazina visus aktierus. Un vienmēr viņu urdīja pārdomas — kā tas notiek, kā aktieris to dara, kāpēc vienam izdodas, bet otram ne, kāpēc jaunie aktieri slīksti runā, dudina zem deguna un nez kāpēc to sauc par kino manieri. Bet tā taču ir neieņemīga un neder ne teātrā, ne kino mākslā...»

Sos vārdus sacījusi Vija Artmane.

Dažādi ir bijuši mūsu režisoru ceļi uz kinematogrāfiju. Leonīds Leimanis kļuva par vienu no latviešu padomju ekrāna mākslas pirmsācējiem ar turpat divdesmit gadus ilgu teātra aktiera pieredzi. Viņš ir viens no tiem mūsu māksliniekiem, kuri radošajā darbā cieši jo cieši sakļāvušies divu māzu — teātra un kino kalpībā uzkrātā bagātā pieredze. Acimredzot, tāpēc Leimaņa filmās ir tādām jaunatklāsmēm bagāli aktieru sniegumi. Jo tas ir paša iepazīts, novērots un izdzīvots. Leonīda Leimaņa paša aktiera dalīpradei piemīta it kā divas dabas. No vienas puses dzirkstošs spēles priekš, teatrālisms, rakstura spilgtums. Bet citās lomās atklājās gaiša, maiga, liriska dvēsele, atklājās šīs dvēseles slēptākās dzīles. Arī tā ir likumsakarība, kas liek sevi atcerēties režisora filmās, Varoņa domas, izjutas, iekšējās pretrunas tur pārādās saskatībā ar bieži vien neatkārtojamu tēla veidolu. Un viss kopā kalpo filmas mākslinterciskajai tēcei, tās idejai.

Var droši teikt, ka kino dzivoja Leonidā Leimanī jau kopš viņa jaunības. Viņš bija ne tikai lielisks, bet arī kaislīgs fotoamatieris, varbūt pareizi būtu teikt — profesionāls amatieris. Vairums Dailes teātra izrāžu 30. gados ir tieši Leonīda Leimaņa iemūžinātas. Blakus tam viņš šais gados jau arī filmēja, pat izpildīja pasūtījuma darbus. Ari tā, kā tagad zināms, bija nepašaubāma gata-vošanās kinorežisora profesijai.

Daudzi latviešu aktieri savu likteni ekrāna mākslā var saistīt ar Leonīda Leimaņa vārdu. Viņš zināja, kāpēc vienu vai otru tēlu filmā var iemļesot tikai tas un ne cits aktieris, jebkurai lomai viņš meklēja tēlotāju, kas tai piešķirtu nozīmi un svaru. Mākslas tēlam ir nepieciešama vienreizība. So vienreizību, personības spilgtumu režisors saskatīja Luijā Smitā, kas tēlojis visās Leonīda Leimaņa autorfilmās. Vairāku viņa filmu aktieris bijis Eduards Pāvuls. Leonīds Leimanis bija pirmais latviešu kinematogrāfijā, kas izraudzījās galvenajai dramatiskai darba lomai baleta premjeru, veidojot divus ekrāna darbus ar Ārvaldu Rītenbergu. Savā pēdējā filmā «Pie bagātās kundzes» viņš atklāja ekrānam Līgu Liepiņu.

Lūk, ko par Leonīdu Leimanī saka viņa aktieris Kārlis Sebris: «Mēs ar Leonīdu atradām viens otru — esmu spēlējis visās viņa filmās. Leimanis bija ļoti interesenta personība tādēļ, ka viņam piemita vērtīga noslēpumainība. Ja viņš strādāja pie jauna darba, tad neviens par to iepriekš neko nezinaja. Ar aktieri viņš sapratās no pusvārda, varbūt — vispār bez vārdiem. Leonīds prata ieska-tilties aktieri ļoti dziļi. Tā, piemēram, viņš zināja, ka Juhana tēlotājam nepietiek tikai ar juras vilka stāju un rauņģu ģimi, ka viņam ir arī kāda iekšēja pasaule, kas filmā jāatklāj. Kādreiz vēlāk Leonīds bija izteicies, ka viņš esot paredzējis — ar šo pirmo lielāko kinolomu Sebrim «pavērsies facīna» kinomākslā. Tā arī notika.»

RTAKS KINO MARKS

Piektdien, 1981. gada 17. aprīlī

Tip. «Cīņa». 1757-n 350 JT 17058

RTKZ